



Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab initio Pontificatus usque ad
Annum 1746

Luxemburgi, 1752

XC. Sæcularizatio aliquot Ecclesiarum Germaniæ, aut earumdem
reddituum imminutio a quibusdam proposita reprobatur, & nunquam
toleranda edicitur cum admonitione ad Germanorum Antistites. 15.
Februarii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74696](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74696)

ipsis dici poterit, quod ibi trepidaverunt timore, ubi non erat timor. Idcirco Venerabiles Fratres Archiepiscopos, & Episcopos, quos Spiritus Sanctus posuit regere Ecclesias istas gravissimarum calamitatum cumulo vexatas, hortamur in Domino, & obsecramus, ut inanes hujusmodi timores, ex inferiorum Ecclesie Ministrorum, omniumque Fidelium pectoribus excutiant, eosque erigant, atque excitent; ut calcatis aequae mundi blanditiis, atque terroribus, per arduam, angustamque semitam, Christum Ecclesie Caput, ad sanctificationis fastigium invitentem, constanter sequantur.

Beneficium conservare Religionis magni estimandum.

§. 26. Agnoscant porro singularem in ipsis Dei nostri misericordiam, qui dum, terribili judicio, in aliis Regionibus Infidelium dominationi subjectis Christianam Religionem penitus conculcari, & extingui permisit; in isto tamen Servie Regno veritatis suae lumen vigere voluit, quo respicientes homines in angustiis, & tribulationibus constituti, & consolationem acciperent in hac vita, & ad meliorem, ac beatiorum aliam asequendam perducerentur.

Et summa cura cultodiendum.

§. 27. Itaque, Venerabiles Fratres, Dilecti Filii, cogitate etiam, atque etiam, & praecave, ne per ingrati animi vitium, Divinae erga vos pietatis fluentia siccentur; & auferatur a vobis Regnum Dei, cujus legibus obtemperare, & recte constitutos mores servare contempseritis.

Præceptum, & adhortatio pro præmissi implemento.

§. 28. Quod si supra exposita Decreta, quibus vestram agendi disciplinam ad sanctissimarum Ecclesie legum puritatem cupimus revocare, quaeque vobis omnino exequenda per has Literas nostras auctoritate Apostolica denunciamus, gravia vobis videbuntur, & importabilia; videte ne ad leve Christi onus, ac suave ipsius legis jugum, eam gravitatem, & molestiam vestra opinione transferatis, quae ex superaddita temporalium bonorum, vel retinendorum sollicitudine, vel acquirendorum cupiditate proficiscitur. Hac si abjeceritis, & mundi servitutem cum ea, quam Christo professi estis, minime conciliandam esse duxeritis; profecto levia vobis omnia, & expedita in Christianae legis observantia videbuntur. Fidelis est autem Deus, qui non patietur vos ab infidelibus vexari, ac tentari supra id, quod poteritis; sed faciet etiam ex tentatione proventum; & momentanea tribulationum vestrarum aeterno gloriae cumulo abunde rependet. Quod ab ipso Patre misericordiarum, & Deo totius consolationis vobis ex animo adprecantes, Apostolicam Benedictionem vobis omnibus amanter impertimur.

Dat. die 2. Febr. 1744.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem die 2. Februarii Anno Domini MDCCXLIV. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

X.C.

Sæcularizatio aliquot Ecclesiarum Germaniae, aut earundem reddituum imminutio a quibusdam proposita, reprobatur, & nunquam toleranda edicitur; cum admonitione ad Germanorum Antistites.

Dilecto Filio Nostro Josepho Tit. S. Petri in Monte Aureo Presbytero S. R. E. Cardinali de Lamberg nuncupato.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecte Fili noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Pontifex cum Principibus Catholicis, agit,

UT primum Nobis compertum est, quod ad presentem rerum in Germania statum componendum, pacemque in ea stabiliendam,

proponeretur, aut aliquos ex Episcopatibus maxime insignibus in secularem potestatem redigere, aut illos Principibus, qui cum eis conjuncti sunt, vel conspicua bonorum parte, spoliare; idemque pericere in pinguioribus redditibus, qui ad Abbantias, aut Canonicatus, aliasque Ecclesiasticas Dignitates jure pertinent; ut nimirum per hujusmodi bonorum opulentiam augetur Principum Secularium temporale dominium, Aërium, opesque amplificarentur: statim, Antecessorum Nostrorum exemplo, qui novis, ac perniciosis ejusmodi rebus summis viribus adversari sunt; cum superiori sæculo in Germania duo Metropolites, & Episcopatus sex delicti sunt, in alio autem deformis illa inter Catholicos, & Protestantes alterna successio constituta est; non omittimus per literas, etiam manu nostra conscriptas, Principes, quibus id magni interesse poterat, aut qui ad rem istam, de qua consultari dicebatur, opem suam conferre valebant, graviter commone de imminente Catholica Religionis in Germania periculo, de præclaro hæreticæ pravitate triumpho, summaque rei Ecclesiasticæ calamitate: quæ quidem foret omnino maxima, si Episcopatus, insignesque Abbatiæ, sæculari Principatu cum eis conjuncto, præclarissimis juribus, speciatibus honorificentis spoliarentur; aut in profanos usus Ecclesie patrimonia converterentur, aut imminerent illis opes, quarum possessionem per non intermissam tot seculorum memoriam Episcopi Catholici integre sancteque servarunt, atque ea bona, quæ Ecclesiis summa pietate, ac liberalitate a Majoribus donata fuerant, nunc per abusum maxime reprehendendum, in sumptus, & propria commoda usurparentur. Curavimus quoque, ut hæc ipsa Principibus sedulo inculcarentur ab Apostolicis Nunciis, qui apud illos sunt. At vero, ut de eorum pietate, ac Religione, sicuti par est, publice constet, profecto Nos, tum ex ipsorum responsis ad literas Nostras, tum Nunciorum Nostrorum literis, aperte cognovimus, eos probe intellexisse non minus gravissimum Catholicæ Religionis damnum, quam lucuosam rerum perturbationem, quæ conferebatur, si ad aliquod prædictorum aditus recludatur: proinde testati sunt, sibi consilia hujusmodi haudquaquam probari.

Principum Responsi accipiunt pietatis & religionis consentanea.

§. 1. Jam planè ex Vobis aliquos de his omnibus certiores fecimus, in responsionibus ad ea, quæ super his ad Nos detulistis; tum etiam hæc ipsa significavimus iis, qui in Urbe negotia vestra agunt, quoties hæc de re, sive per se, sive per alios, Nos allocuti sunt. Ut vero unicuique vestrum de Voluntate Nostra omnino constaret, opportunum esse duximus per hoc Breve Apostolicum eam luculenter exponere, quod ad ceteros quoque præclaros Germaniæ Episcopos mittimus, ad universos fortasse, si opus fuerit, mittendum. Nos igitur coram Altissimo, cui rationem de singulis operibus nostris reddiduri certe sumus, testamur, Nos pro viribus enixe curaturos, ut omnia & singula Ecclesiarum Germaniæ Principatus, jura, jurisdictiones, honores, bona, sive illa ad Episcopatus, sive ad Abbantias, sive ad Canonicatus, sive ad alias quascunque Ecclesiasticas Dignitates jure pertinent, integra atque intacta permanent; neque unquam concessuros, aut assensu comprobaturus, adversum hæc quidquam fieri, ulloque modo attentari; cum omnino parati simus sanguinem potius nostrum omnem effundere, quam pati, ut Ecclesie jura, ac libertas violentur, & conscientia Nostræ macula per ejusmodi assensum afferatur.

Proficetur se nullo pacto latum Ecclesiasticum juris immutationem.

§. 2. Pietati quidem vestræ, ac zelo injuriam faceremus, si vel suspicio in Nos caderet,

Episcopos monet de ipsorum debi-

sententiam

1744.
to, eorum-
que consilia
exquirat.

sententiam vestram cum hac Nostra prorsus non congruere; quasi vero obliti effectis iurjurandi, quo in auspicando Episcopatu polliciti estis, universa Ecclesie vestrae jura, prerogativas, fortunaeque, fartas testisque servare. Equidem Nos animo prospicimus, quantum emolumentum haerese accederet, si Ecclesiasticos proventus, non dicimus, saeculares fieri, sed tantummodo attenuari, minuique; eoque magis si Principatibus, jurisdictionibus, iuribus, honorificentis, quod Deus avertat, Episcopatum aliquem, aut aliquam Abbatiam spoliari contingeret. Acerbissima enim vulnera, quae haud dissimili occasione Catholica Religio accepit, argumento nimis certo Nobis sunt, ut eidem multo graviores in posterum augeremur calamitates. At vos, qui loco praesto estis, longe melius, quam Nos, percipere valetis; quae perniciosa vobis, ac tristissima acciderent, si vestra Episcopalis Dignitas insigni Principis auctoritate, viribus, opibusque denudata, impotens, & imbecilla fieret, ad Gregem Vobis commissum tuendum tegendumque ab Haerese, qua in propinquis, ac finitimis provinciis longe lateque dominatur. Maxime vero, si animadvertatis, quae tandem futura sit clarissimi illius Cleri vestri conditio, redditibus ad ipsum pertinentibus imminutis, Cum enim ex selecta totius Germaniae Nobilitate is componatur, haud difficile est intelligere, in quem statum paulatim prolaberetur; in illum scilicet, in quo fuit saeculo XVI., cum Haerese in Germaniam, atque inde in alias quoque Provincias grassaretur. Agitur itaque res summa, & periculi plena, quae curam, operam, ac vigilantiam vestram summopere exposcit. Proinde necesse est, ut sedulo cogitetis, provideque Nobis suggeratis, quid facto opus sit, praeter ea, quae haecenus fecimus. Ad omnia quippe Nos promptos, ac paratos esse intelligetis.

Vanas rationes ab aliis quibus iactatas refellit.

§. 3. Imponendus hic esset literis hinc finis; sed Apostolici muneris Nobis impositi onus, de quo Omnipotenti Deo rationem reddere tenemur, exigit, ut nonnulla insuper addamus. Vos equidem non ignoratis, Catholicis Principibus minime deesse laxioris conscientiae Theologos, & Assentatores, qui ad eorum aures insinurrare non dubitarunt, fieri quidem non posse, ut Ecclesiastica bona in saecularem statum redigantur; posse tamen ea minui; tum propter illorum abusum, tum propter immoderatum luxum, & saecularis potius Principis amplitudinem, quam Episcopi gradum, ac dignitatem; unde fit, ut, aliis Pastoralis animarum cura tradita, ipsemet Episcopus saeculi negotiis, & curis sese immisceat. Nos profecto, in Literis manu Nostra ad Principes datis, haud praetermissimus sententiam adeo perniciosam refutare, atque diluere; tum ratione, tum exemplis ostendendo, absurdum non esse, ut cum Episcopatu una Principatus conjungatur, idque praefertim in Germania: Neque, ob unius, vel alterius abusum, generale aliquid statui debere, quo Ecclesia vetustissimis, quibus fruitur, iuribus exuatur, quoque Successoribus in perpetuum adimatur facultas ejusmodi bonis utendi in Ecclesiae emolumentum, & juxta laudabilem pietateque majorum institutionem.

Hortatur Episcopos ne hujusmodi calumniis causam praebent.

§. 4. Persuasum plane Nobis est, Te non inter eos numerari, qui ita agendo, pravis ejusmodi consiliis occasionem praebuerunt, aut praebent. Neque id inquirimus, an per hos dies quoque in Germania sit, qui saecularis potius Principis, quam Episcopi personam gerat, quique Principatu, Templique thesauro, ad saeculi pompam abatur. Generatim sane loquimur; eo magis, quod praesentes literas non ad Te unum, sed ad complures alios transmittere decrevimus. Sed libere constanterque dicimus,

ut si in Venerabili Episcoporum coetu, & inter praclaros Germaniae Praefules in praesens forte existeret, qui istud vita genus ageret, is animae suae consulat, talem vivendi rationem corrigat, emendataeque vitae institutione scandalum de medio tollat, atque ita os obstruat iis, qui loquuntur mendacium, quique argumentis quidem falsis, sed veri speciem praeferebantibus, blandiuntur Principibus Saecularibus, ad ea attendenda, a quibus illi haecenus se alienos esse profitentur. Qui saecularem magis Principem, quam Episcopum gerit, is certo sciat, se talis ditionis Principem esse, eo quod Episcopus sit talis Dioecesis: Principatum autem non idcirco cum Episcopatu conjungi, quod negligatur cura animarum, sed quo ipsi plenius latishat, & Ovine Jesu Christi sibi traditum validius ab Haerese propugnetur. Animadvertat quoque, pios Institutores, non ad luxum, & saeculi pompam fovendam, elargitos fuisse summa liberalitate, ac munificencia pingues Ecclesiae proventus; sed ut, detractis iis, quae congrunt quidem cum Episcopo, tum Principi Viro, non ad propriae voluntatis libidinem, sed ad Sacrorum Canonum regulam, ita ut omnibus conspicuum sit, quid inter Principem Saecularem & Episcopum Principem interfit: necnon ut iis detractis, quae ad utriusque dignitatis gradum, atque onera necessaria sunt; quod reliquum est, in subsidium pauperum, & Ecclesiae bonum impendatur. Qui ita se gesserit, minime dubitet, quia Altissimus benedictionibus suis eum largissime cumulet, atque una efficiat, ut in Germania gravissima damna reparentur, quae ibi superiori memoria illata sunt.

§. 5. Haec, atque alia hujusmodi, animo quidem, & Caritati tuae praesentia fore non dubitamus; quibus quoque Te opportune usurum speramus, si quando occasio se dederit tibi agendi cum iis, qui forte tam improprie, & inconsiderate viverent. Interea te toto animo complectentes, Apostolica Tibi, Dilecte Fili Nostra, Benedictionem peramanter impertimur. Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die xv. Feb. MDCCXLIV. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

J. Vincentius Lucchesinus.

Similes Litterae, eodem fere exemplo, scriptae fuerunt ad alios Antistites per Germaniam.

Capitulo Cathedralis Ecclesiae Patavinae nonnulla Indulta, & Privilegia conceduntur.

Dilecto Filio Nostro Carolo S. Nicolai in Carcere Tulliano Diacono S. R. E. Cardinali Rezzonico nuncupato.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecte Fili noster, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

SIMUL, ac Nobis, non humano quidem consilio, sed, ut profecto reputamus, Dei Numine admonitis, in mentem venit te dare Antistitem Patavinae Ecclesiae, cogitavimus ejus Cathedralis Canoniorum Collegium aliquo augere decore, quod pro testimonio haberet paterni amoris erga se Nostri. Ita siquidem merita esse videbatur Ecclesiae a S. Prosdocimo D. Petri Discipulo fundata, cultaque deinceps a tot successoribus in Divorum numerum adscriptis, Fidentio, Syro, Hilario, Maximo, Bellino, aliisque duobus Beatorum nuncupatione decoratis, Leonino, & Bernardo Maltraverso, nostra pariter aetate a Venerabili Cardinali Gregorio

Eademque ab illis invicem suggeri mandat.

Dat. die 15. Febr. 1744.

XCI.

Veteres Capituli Patavini prerogativa.

Barbadico.